

Republica Moldova

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE

DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 154g/2021

privind excepția de neconstituționalitate a
unor prevederi din articolul 287 alin. (8) din Codul contravențional
(*obligarea scoaterii de pe teritoriul vamal a mijloacelor de transport*)

CHIȘINĂU

13 iulie 2021

Curtea Constituțională, judecând în componența:

nei Liuba ȘOVA, *președinte de ședință*,
dlui Nicolae ROȘCA,
dlui Serghei ȚURCAN,
dlui Vladimir ȚURCAN, *judecători*,
cu participarea nei Cristina Chihai, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizarea înregistrată pe 2 iulie 2021,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând pe 13 iulie 2021, în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La originea cauzei se află sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a textului „cu obligarea scoaterii de pe teritoriul vamal a mijloacelor de transport prohibite introducerii pe teritoriul vamal al Republicii Moldova sau introduse cu obligația de a fi scoase de pe teritoriul ei vamal” din articolul 287 alin. (8) din Codul contravențional, adoptat prin Legea nr. 218 din 24 octombrie 2008, ridicată de dl Andrei Melenti, contravenient în dosarul nr. 5r-4839/2020, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana.

2. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională de către dl judecător Constantin Damaschin de la Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, în baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

A. Circumstanțele litigiului principal

3. Pe 2 aprilie 2019, un agent constatator al Serviciului Vamal a întocmit un proces-verbal cu privire la comiterea contravenției prevăzute de articolul 287 alin. (8) din Codul contravențional [*încălcarea regulilor vamale*] de către dl Andrei Melenti și a decis să-i aplice o amendă în mărime de 90 unități convenționale, echivalentul a 4500 lei, cu obligarea scoaterii mijlocului de transport de pe teritoriul vamal al Republicii Moldova.

4. Pe 24 mai 2019, dl Andrei Melenti a contestat procesul-verbal cu privire la contravenție și decizia de sancționare la Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana.

5. Prin Hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, din 31 iulie 2020, s-a admis contestația depusă de dl Andrei Melenti, s-a anulat procesul-verbal cu privire la contravenție și decizia de sancționare, cu încetarea procesului contravențional.

6. Serviciul Vamal a formulat un recurs împotriva hotărârii menționate *supra*. Prin Decizia din 26 noiembrie 2020, Curtea de Apel Chișinău a

admis recursul formulat de Serviciul Vamal și a casat hotărârea din 31 iulie 2020, cu trimiterea la rejudecare în alt complet de judecată.

7. Pe 17 decembrie 2020, cauza contravențională i-a fost distribuită dlui judecător Constantin Damaschin de la Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana.

8. În ședința de judecată din 14 iunie 2021, dl Andrei Melenti a ridicat excepția de neconstituționalitate a textului „cu obligarea scoaterii de pe teritoriul vamal a mijloacelor de transport prohibite introducerii pe teritoriul vamal al Republicii Moldova sau introduse cu obligația de a fi scoase de pe teritoriul ei vamal” din articolul 287 alin. (8) din Codul contravențional.

9. Prin Încheierea din 28 iunie 2021, Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate și a trimis sesizarea la Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

B. Legislația pertinentă

10. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 21

Prezumția nevinovăției

„Orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată până când vinovăția sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale.”

11. Prevederile relevante ale Codului contravențional, adoptat prin Legea nr. 218 din 24 octombrie 2008, sunt următoarele:

Articolul 287

Încălcarea regulilor vamale

„[...]”

(8) Nescoaterea de pe teritoriul vamal al Republicii Moldova a mărfurilor, vehiculelor, obiectelor și altor valori prohibite introducerii pe teritoriul vamal al Republicii Moldova sau introduse cu obligația de a fi scoase de pe teritoriul ei vamal ori nereturnarea pe teritoriul vamal al Republicii Moldova a mărfurilor, vehiculelor, obiectelor și altor valori scoase cu obligația de a fi returnate în termenele stabilite în aceste obligații, ori nerespectarea măsurilor de politică economică și altor restricții prevăzute la trecerea mărfurilor peste frontiera vamală, în lipsa elementelor constitutive ale infracțiunii

se sancționează cu amendă de la 84 la 90 de unități convenționale, **cu obligarea scoaterii de pe teritoriul vamal a mijloacelor de transport prohibite introducerii pe teritoriul vamal al Republicii Moldova sau introduse cu obligația de a fi scoase de pe teritoriul ei vamal.**

[...]”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

12. Autorul excepției susține că obligarea scoaterii de pe teritoriul vamal a mijlocului de transport este o sancțiune complementară care nu poate fi executată de către contravenient atunci când el nu este proprietarul sau posesorul mijlocului de transport. Astfel, această sancțiune contravine principiului prezumției nevinovăției, garantat de articolul 21 din Constituție, și principiului caracterului personal al răspunderii contravenționale, prevăzut de articolul 8 din Codul contravențional. De asemenea, autorul excepției consideră că sancțiunea complementară nu este legală, deoarece nu este prevăzută de articolul 32 din Codul contravențional.

13. Prin urmare, autorul excepției solicită verificarea constituționalității textului „cu obligarea scoaterii de pe teritoriul vamal a mijloacelor de transport prohibite introducerii pe teritoriul vamal al Republicii Moldova sau introduse cu obligația de a fi scoase de pe teritoriul ei vamal” din articolul 287 alin. (8) din Codul contravențional în privința contravenientului care nu este proprietarul sau posesorul mijlocului de transport.

B. Aprecierea Curții

14. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

15. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a unor prevederi din Codul contravențional, ține de competența Curții Constituționale.

16. Curtea observă că excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de către contravenient într-un proces din fața unei instanțe de drept comun (a se vedea § 1 *supra*). Astfel, sesizarea este formulată de către subiectul căruia i s-a conferit acest drept, în baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție, așa cum a fost interpretat acesta prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016.

17. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie textul „cu obligarea scoaterii de pe teritoriul vamal a mijloacelor de transport prohibite introducerii pe teritoriul vamal al Republicii Moldova sau introduse cu obligația de a fi scoase de pe teritoriul ei vamal” din articolul 287 alin. (8) din Codul contravențional. Aceste prevederi nu au făcut anterior obiect al controlului de constituționalitate.

18. Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată într-o cauză contravențională care are ca obiect examinarea unei contestații împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție și deciziei de sancționare (a se vedea §§ 3-7 *supra*). Astfel, Curtea admite că instanța de judecată va aplica prevederile criticate în cauza pe care o examinează.

19. Curtea reține că o altă condiție obligatorie pentru ca excepția de neconstituționalitate să poată fi examinată în fond este incidența unui drept

fundamental. Astfel, Curtea va analiza, prin prisma argumentelor autorului sesizării, dacă prevederile contestate reprezintă o ingerință într-un drept fundamental (a se vedea DCC nr. 69 din 18 mai 2021, § 19; DCC nr. 86 din 8 iunie 2021, § 18; DCC nr. 95 din 17 iunie 2021, § 28).

20. Curtea reține că autorul excepției a susținut că prevederile contestate contravin articolului 21 [*prezumția nevinovăției*] din Constituție.

21. Curtea observă că, în dispozitivul Încheierii din 28 iunie 2021, instanța de judecată a admis ridicarea excepției pentru verificarea constituționalității textului contestat raportat la articolele 1, 20 și 115 din Constituție.

22. Curtea reamintește că a stabilit, în jurisprudența sa, că judecătorul de drept comun nu se pronunță asupra caracterului fondat al sesizării sau în privința conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: (1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; (2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică faptul că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; (3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; (4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate (a se vedea HCC nr. 2 din 9 februarie 2016, punctul 1 din dispozitiv).

23. Sub acest aspect, Curtea subliniază că instanța de judecată nu se poate pronunța asupra corectitudinii invocării prevederilor constituționale de către autorul excepției de neconstituționalitate. Verificarea incidenței normelor constituționale invocate de către autorul excepției ține de competența exclusivă a Curții Constituționale (DCC nr. 154 din 22 decembrie 2020, § 23; DCC nr. 163 din 29 decembrie 2020, § 15; DCC nr. 33 din 25 martie 2021, § 27). În această cauză, Curtea va avea în vedere articolul 21 din Constituție pe care l-a invocat autorul excepției de neconstituționalitate în sesizare. Potrivit acestui articol, orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată până când vinovăția sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale.

24. Cu privire la incidența articolului 21 din Constituție, Curtea reține că autorul excepției nu a argumentat în ce măsură textul legal contestat îi afectează prezumția de nevinovăție. Curtea a reținut că simpla trimitere la această prevedere constituțională nu poate fi considerată o critică de neconstituționalitate. Dacă ar proceda la examinarea fondului sesizărilor formulate de o asemenea manieră, Curtea Constituțională s-ar substitui autorilor lor în invocarea argumentelor de neconstituționalitate, fapt care ar echivala cu un control din oficiu (a se vedea HCC nr. 12 din 6 aprilie 2021, §31; HCC nr. 16 din 20 mai 2021, § 35; DCC nr. 44 din 1 aprilie 2021, § 23; DCC nr. 106 din 1 iulie 2021, § 25).

25. Curtea mai observă că autorul sesizării compară textul contestat din articolul 287 alin. (8) din Codul contravențional cu articolele 8, 9 și 32 din același Cod pentru a evidenția contrarietatea prevederilor legale. În

acest sens, Curtea reiterează că examinarea constituționalității unui text de lege are în vedere compatibilitatea acestui text cu dispozițiile constituționale pretins a fi încălcate, dar nu compararea prevederilor mai multor legi între ele și furnizarea unei concluzii care ar rezulta din comparație la dispoziții ori principii ale Constituției (a se vedea DCC nr. 135 din 24 noiembrie 2020, § 25; DCC nr. 158 din 22 decembrie 2020, § 29). Astfel, o pretinsă incompatibilitate între două sau mai multe norme infraconstituționale cuprinse în acte normative distincte sau în același act normativ nu reprezintă o problemă de constituționalitate, ci una de interpretare și de aplicare a legii, a cărei rezolvare le revine instanțelor de judecată (a se vedea DCC nr. 52 din 8 aprilie 2021, § 19; DCC nr. 69 din 18 mai 2021, § 26; DCC nr. 86 din 8 iunie 2021, § 22).

26. Prin urmare, în baza celor menționate *supra*, Curtea constată că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate este inadmisibilă și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în baza articolelor 135 alin. (1) lit. g), 140 alin. (2) din Constituție, 26 alin. (1) din Legea cu privire la Curtea Constituțională, 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a textului „cu obligarea scoaterii de pe teritoriul vamal a mijloacelor de transport prohibite introducerii pe teritoriul vamal al Republicii Moldova sau introduse cu obligația de a fi scoase de pe teritoriul ei vamal” din articolul 287 alin. (8) din Codul contravențional, ridicată de dl Andrei Melenti, contravenient în dosarul nr. 5r-4839/2020, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte de ședință

Liuba ȘOVA

Chișinău, 13 iulie 2021
DCC nr. 109
Dosarul nr. 154g/2021